

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a členov senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a JUDr. Petra Dukesa v právnej veci žalobkyne: **JUDr. E. K.**, R., IČO: X., zast. advokátkou JUDr. H. H., R. proti žalovanej: **JUDr. A. B.**, advokátka, P., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu R., C. „v likvidácii“, R., IČO: X., o určenie pravosti pohľadávky vo výške **2 441,65 Eur**, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2010, č. k. 52Cbi/35/2007-105, jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2010, č.k. 52Cbi/35/2007-105 **p o t v r d z u j e**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 9. apríla 2010, č. k. 52Cbi/35/2007-123a **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania vo výške 131,04 Eur.

O d ô v o d n e n i e :

1/

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobkyňa si uplatnila proti žalovanej nárok na určenie pravosti pohľadávky vo výške 2 441,65 Eur, ktorú na prieskumnom pojednávaní správkyňa konkurznej podstaty poprela ako nepreukázanú pohľadávku. Žalobkyňa svoj nárok uplatnila titulom nezaplatenia poskytnutej právnej pomoci spočívajúcej v činnosti týkajúcej sa možnosti založenia spoločného podniku družstva s treťou osobou a možnou likvidáciou družstva.

Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 12. mája 2009 / na l. č. 64 / žalobe vyhovel. Žalovaná podala proti tomuto rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením 4 Obo 90/2009 zo dňa 16. decembra 2009 tak, že prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa malo doplniť dokazovanie v tom smere, či uplatnená pohľadávka je dôvodná a preukázaná.

Súd prvého stupňa v novom konaní vypočul žalobkyňu, ktorá uviedla, že v apríli 2004 ju úpadca požiadal o poskytnutie právnej pomoci ohľadne založenia spoločného podniku so spoločnosťou A. K. G. a predložil jej doklady, ako zakladateľská listina spoločnosti A. R., a. s., stanovy, Memorandum o porozumení a spoločnom postupe, ku ktorým sa mala vyjadriť a zaujať stanovisko. Ďalej uviedla, že koncom októbra až v novembri 2004 prišli zástupcovia úpadcu do Banskej Bystrice k žalobkyňi s možnosťou prerokovania odstúpenia od dohôd spolupráce so spoločnosťou A. K., konkrétne od memoranda. V tomto dokumente boli zachytené aj nejaké sankcie v prípade odstúpenia, jej právna pomoc spočívala aj v riešení týchto záležitostí. Uviedla, že podmienkou založenia spoločného podniku bolo vloženie určitých nehnuteľností do určitého obdobia, čo úpadca nemohol splniť, nakoľko s a. s. R. uzavrel zabezpečovací prevod práva, predmetom ktorého boli práve tieto nehnuteľnosti. Žalobkyňa uviedla, že s úpadcom si ani zmluvnú ani časovú odmenu na začiatku právnej pomoci nedohodli, pretože sa nedalo predpokladať ako dlho bude spolupráca trvať, nešlo o jednorazovú právnu pomoc. Uviedla, že dňa 17. decembra sa stretla s predstaviteľmi úpadcu v Lučenci ohľadne ukončenia právnej pomoci, pričom vedela, že úpadca je v zlej finančnej situácii, cena právnej pomoci, ktorú mu poskytla by ďaleko presahovala cenu na ktorej sa dohodli s tým, že sama navrhla cenu 50 000 Sk, s ktorou úpadca súhlasil. Faktúru vystavila 31. decembra 2004 so splatnosťou

14. januára 2005. Žalovaný vstúpil do likvidácie 31. decembra 2004 a likvidátorom bola s. r. o. K., v ktorej je žalobkyňa spoločníčkou a konateľkou. Svoju faktúru si mohla preplatiť, ale tak neurobila a prednostne platila iné dlhy a svoju pohľadávku si prihlásila v konkurze.

Žalovaná uviedla, že žalobkyňa nepreukázala vznik právneho vzťahu medzi ňou a úpadcom, nepreukázala rozsah prác vykonaných pre úpadcu, ani dohodnutú odmenu. Poukázala i na to, že faktúra bola vystavená v čase, keď už žalovaný bol v likvidácii a likvidátorom sa stala spoločnosť, v ktorej je žalobkyňa konateľkou. Žalovaná poukázala aj na výpovede svedkov, ktorí boli vypočutí a uviedli, že o faktúre nič nevedia. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne o zakladateľskej zmluve spoločnosti A. R. a stanovách, tieto už boli podpísané a mohla sa vyjadrovať len k memorandu a v tejto súvislosti poukázala na notársku zápisnicu, kde je ako dátum založenia A. R. deň 29. apríl 2004 a od zástupcov úpadcu zistila, že žiadne písomné pripomienky k memorandu neposkytla. Navrhla žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov a zistil, že uznesením zo dňa 22. septembra 2006 bola na úpadcu vyhlásený konkurz / 39K 45/2005 / a ustanovená správkyňa konkurznej podstaty.

Z obsahu prihlášky súd zistil, že žalobkyňa si prihlásila pohľadávku vo výške 73 557,10 Sk / 59 500 Sk istina a 14 057,10 Sk úrok z omeškania /, ktorú správkyňa konkurznej podstaty poprela ako nepreukázanú.

Súd pri posudzovaní žaloby vychádzal aj zo znenia § 1 ods. 1, § 2 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. a výpoveď žalobkyne, ktorá v nej uviedla tie isté skutočnosti ako pri svojej výpovedi, vyhodnotil tak, že presne nepreukázala akú právnu pomoc spoločnosti úpadcu poskytla, nepreukázala na akej výške odmeny za poskytnutú právnu pomoc sa dohodli, nepreukázala ani rozsah právnej pomoci, ktorú poskytovala úpadcovi. V tejto súvislosti súd poukázal i na výpoveď svedka Ing. Jána S., ktorý uviedol, že o faktúre žalobkyne nemá vedomosť, rovnako vypovedal aj svedok RSDr. Anton B., ktorý tiež uviedol, že nemá vedomosť ani o tom, či sa na odmene dohodli. Potvrdil poskytnutie právnej pomoci.

Súd na základe vykonaného dokazovania naznačeného odvolacím súdom dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v tom smere, aký rozsah prác spoločnosti úpadcu poskytla, na akej výške odmeny za právnu pomoc sa dohodli, ani skutočnosť,

či sa dožadovala zaplata faktúry predtým, ako si ju prihlásila do konkurzného konania. Súd poukázal i na tú skutočnosť, že R., ch. v. d. vstúpil do likvidácie dňa 31. decembra 2004, v tento deň bola vystavená aj faktúra žalobkyňou, ktorá bola aj konateľkou a spoločníčkou likvidátora s. r. o. K. a sama likvidáciu vykonávala.

Po takto vykonanom dokazovaní mal súd za to, že žalobkyňa svoj nárok v žalovanej výške nepreukázala, preto žalobu zamietla.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v prospech úspešnej žalovanej.

Žalobkyňa podala proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 7. apríla 2010.

Odvolanie odôvodnila tým, že aj keď boli súdu ňou uvádzané skutočnosti známe, súd dokazovanie vyhodnotil tak, že nebol preukázaný rozsah právnej pomoci a dohoda o cene, čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Z dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa právnu pomoc úpadcovi poskytla a rozsah vykonanej služby čo do úkonov súd preukazoval a mal za preukázaný minimálne vo výške 4 úkonov, a to príprava a prevzatie, dva krát porada s klientom, Ing. S. potvrdil stretnutie 2-3 krát a RSDr. B. i viac stretnutí. Ani záver, že k memorandu neboli žiadne písomné pripomienky vypracované je lož a nie je podložený žiadnym dôkazom. Naopak svedeckými výpoveďami bolo preukázané, že základné dokumenty k vytvoreniu spoločného podniku pripomienkovala a poukázala na fax, ktorý svedčí o tom, že žalovanému boli zaslané. Tvrdí, že by si mohla účtovať za poskytnuté služby vyššiu čiastku.

Ďalej v odvolaní uviedla, že pokiaľ si svedkovia nepamätajú, že by spolu o dohode za poskytnutú právnu pomoc hovorili a uzavreli, potom je žalovaný povinný zaplatiť cenu právnej pomoci podľa zákona, čo je vyššia suma, než žiada žalobkyňa.

Pokiaľ súd dospel k záveru, že nedošlo k dohode o cene resp. k akej dohode o cene došlo, mal vychádzať z ust. § 2 ods. 2 vyhl. č. 163/2002 Z. z. Poukázala i na to, že produkovala i iné dôkazy preukazujúce predmet a rozsah poskytnutej pomoci, ktoré neboli vyprodukované len deň pred pojednávaním, ako tvrdí žalovaný.

Žalobkyňa považuje svoj nárok za preukázaný, vrátane príslušenstva a navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobkyňa svoj nárok nepreukázala, len „verbálne uvádzala tvrdenia“, ktoré nepodložila žiadnymi relevantnými a hodnovernými dôkazmi.

Žalovaná má za to, že v občianskom súdom konaní platí jedna zo základných zásad súdneho konania t. j., že dôkazné bremeno je na strane žalobcu. V tejto súvislosti poukázala na to dôkaz „Oznámenie z podozrenia zo spáchania trestných činov nebezpečným zoskupením – organizovanou zločineckou skupinou“, ktoré žalovaná podala dňa 3. decembra 2008 na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky. V období likvidácie úpadcu od 01. 01. 2005 do 21. 09. 2006 žalobkyňa ako zástupkyňa likvidátora dala pokyn svojej spoločnosti za služby „likvidátora“ vyplatiť sumu až vo výške 479 999,80 Sk, pričom celkové výdavky predstavovali sumu 587 019,27 Sk.

Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať trovy konania tak, ako budú vyčíslené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací / § 10 ods. 2 / v rozsahu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa v novom konaní žalobu zamietol.

Žalobkyňa si prihlásila v konkurznom konaní svoju pohľadávku, ktorá predstavuje odmenu za právnu pomoc, vyfakturovanú faktúrou č. 2004/211. Podľa tvrdenia žalobkyne bola odmena za právnu pomoc dohodnutá ústne, vrátane určenia odmeny. Správca konkurznej podstaty prihlásenú pohľadávku poprel.

V rámci prvostupňového konania súd smeroval dokazovanie na preukázanie nároku uplatneného žalobkyňou, a to predložením listinných dôkazov, výsluchom svedkov, žalobkyne i žalovanej a dospel k názoru, že žalobkyňa svoj nárok nepreukázala.

Odvolací súd v rámci odvolacieho konania na pojednávaní vypočul účastníčky konania, poskytol možnosť žalobkyne sa vo veci vyjadriť a predložiť hodnoverný dôkaz svedčiaci o dôvodnosti jej žaloby. Žalobkyňa v priebehu konania neprodukovala

také relevantné dôkazy, ktoré by svedčili o dôvodnosti uplatneného nároku. Poukázala na svedecké výpovede a listinné dôkazy založené v spise / fax na l. č. 42 spisu /, ktoré odvolací súd nevyhodnotil ako relevantné dôkazy jednoznačne preukazujúce skutočnosť, že žalobkyňa s úpadcom uzavrela zmluvu o poskytnutí právnej pomoci s dohodnutou výškou odmeny, a nebol preukázaný ani rozsah vykonaných úkonov právnej služby a tieto skutočnosti nevyplývajú jednoznačne ani zo svedeckých výpovedí.

V predmetnej veci je žalobkyňa účastníčkou, na ktorej nesporne spočívalo dôkazné bremeno nárok preukázať. Dôkaznú povinnosť mohla plniť od začiatku konania i v priebehu konania. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov účastníka v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil resp. nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti však neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Zmysel dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad /neúspech v konaní/ pričíta tomu účastníkovi, na ktorom leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie významných skutočností. Žalobkyňa dôkazmi, ktoré navrhla vykonať ako i dôkazmi v listinnej forme svoj nárok tak ako bol uplatnený nepreukázala.

Odvolací súd sa na základe uvedených skutočností stotožnil s názorom vysloveným súdom prvého stupňa, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojho nároku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

2/

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením uložil žalobkyni zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 99,50 Eur.

Žalobkyňa podala proti uzneseniu odvolanie podaním zo dňa 26. apríla 2010 s odôvodnením, že uznesenie je v rozpore s ust. § 4 ods. 2 písm. r/ zákona č. 71/1992 Zb. v zmysle ktorého je od súdneho poplatku oslobodená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po preskúmaní napadnutého uznesenia zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Konkurz na majetok dlžníka bol vyhlásený podľa zákona č. 328/1991 Zb., preto odvolateľka nepatrí medzi subjekty oslobodené od poplatkovej povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. r/ zákona o súdnych poplatkoch.

O trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. rozhodol podľa výsledku v spore tak, že priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške cestovných nákladov Žilina - Bratislava a päť v sume 131,04 Eur. V časti uplatnenej náhrady straty času podľa § 17 vyhl. 655/2004 Z. z. náhradu nepriznal, pretože správcovi konkurznej podstaty náhrada podľa uvedenej vyhlášky nepatrí / § 8 vyhl. č.493/1991 Zb. v platnom znení /.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 26. mája 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková